

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Начально-науковий інститут мистецтв
Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КРИТИКА ТА АНАЛІЗ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА

Освітня програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація 014.12 Образотворче мистецтво
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “10” 09 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Критика та аналіз творів мистецтва
Викладач (-і)	Сем'яник Оксана Володимирівна
Контактний телефон викладача	(0342) 523429
Е-mail викладача	oksana.semianyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Денна, заочна
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ECTS.
Посилання на сайт Дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=61&id_cou=6677
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться на лекційних, семінарських заняттях та дистанційно.
2. Анотація до курсу	
Зміст навчання дисципліни «Критика та аналіз творів мистецтва» забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). Дисципліна «Критика та аналіз творів мистецтва» у навчальному плані належить до вибіркового навчального дисциплін має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його креативних здібностей.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета: базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з критики та аналізу творів мистецтва, знайомство з центральними проблемами методології мистецької освіти, її педагогічних умов, сучасного змісту і методів мистецького навчання. Завдання: засвоєння теоретичних основ та методології курсу «Критика та аналіз творів мистецтва»; забезпечення розуміння основних процесів і закономірностей критики та аналізу творів мистецтва; виховування у студентів працьовитості, відповідальності до виконання завдань курсу, дисциплінованості, самостійності.	
4. Результати навчання (компетентності)	
ЗК 1. Здатність до узагальнень, абстрактного мислення, поєднання аналізу та синтезу для розуміння процесів та явищ в освітній галузі. ЗК 5. Адаптивність, комунікабельність, креативність, толерантність, критичне мислення, наявність стійкого світогляду та наполегливість у досягненні мети; здатність оцінювати та забезпечувати якість професійної діяльності, діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 6. Здатність до критичного аналізу і оцінки сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем. ФК 7. Здатність до усвідомлення основних закономірностей розвитку сучасного українського та зарубіжного українського мистецтва, основні проблеми, різні наукові погляди на його становлення та розвиток, концепції художнього образу в українському та зарубіжному мистецтвознавстві. ПРН 4. Знання основних закономірностей розвитку сучасного українського та зарубіжного образотворчого мистецтва, основних проблем, різних наукових поглядів на його становлення та розвиток, концепції художнього образу в українському та зарубіжному мистецтвознавстві. ПРН 15. Критичний аналіз та оцінка сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.	

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			20		
Семінарські заняття/ <u>практичні</u> / лабораторні			10		
Самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий		
III	014.12.CO.OM	II	вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання год,	Вага оцінки	Термін виконання
Тема № 1. Вступ. Сутність та основні концепції предмету «Критика та аналіз творів мистецтва»	лекційне	1,15	2		згідно з розкладом
Тема № 2. Аналіз візуальних творів (цілі, етапи, рівні).	лекційне	1,2,15	2		згідно з розкладом
Тема № 3. Міждисциплінарні методики аналізу та експертизи художнього твору.	лекційне	4,9,11,13	4		згідно з розкладом
	практичне		2	5б.	згідно з розкладом
Тема № 4. Вузкоспеціалізовані методи аналізу та експертизи художнього твору.	лекційне	9,12,14	4		згідно з розкладом
	практичне		2	5б.	згідно з розкладом
Тема № 5. Методи семантичного аналізу мистецького твору.	лекційне	5,7,10	4		згідно з розкладом
	практичне		2	5б.	згідно з розкладом
Тема № 6. Художня критика.	лекційне	8,15	2		згідно з розкладом
	практичне		2	5б.	згідно з розкладом
Тема № 7. Сучасний стан художньої критики.	лекційне	6,14	2		згідно з розкладом
	практичне		2	5б.	згідно з розкладом
6. Система оцінювання курсу					

Загальна система оцінювання курсу	Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з навчальної дисципліни «Критика та аналіз творів мистецтв» в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних робіт, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. Максимальний бал за виконання певної практичної роботи або успішної теоретичної відповіді– 5 балів: 5б. виставляється, якщо студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. 4б. – студент допускає несуттєві неточності, має труднощі в трансформації умінь у нових умовах, ситуаціях. 3б. – студент засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає неточності, що не є перешкодою до подальшого навчання. Уміє використовувати знання для вирішення стандартних завдань. 2б. – незасвоєння окремих розділів, нездатність застосувати знання на практиці.
Вимоги до письмової роботи	Письмова робота виконується у формі реферату. Структура реферату містить такі елементи: • титульна сторінка, • план, • вступ, • основна частина (розділи, пункти і підпункти), • висновки, • список використаних джерел, • додатки. Титульний аркуш містить найменування міністерства, якому підпорядкований навчальний заклад; назву вищого навчального закладу; назву кафедри, де

	виконана робота; курс, групу, факультет, прізвище, ім'я, по батькові автора; Після титульного аркуша розташовується зміст (план) (аркуш не нумерується), в якому містяться назви розділів і параграфів та вказуються сторінки (інтервал - 1,5). Зміст (план) наукової праці повинен відповідати вимогам: • теми кожного розділу однакові за важливістю а самі розділи – приблизно однакові за обсягом; • варто охоплювати весь матеріал, що відноситься до теми, але нічого зайвого; • теми і зміст окремих розділів не повинні «накладатися»; • жоден із пунктів плану не може повторювати назви роботи. Вступ обсягом 1-2 сторінки. У ньому обґрунтовують актуальність обраної теми, оцінюють стан дослідження наукової проблеми, формулюють мету і визначають завдання реферату, дають короткий загальний огляд наявної літератури і використаних джерел. За змістом реферат може бути аналітичним оглядом історії вивчення питання (що нового вніс той чи інший дослідник) або сучасного її стану, критичним аналізом наукової дискусії (зіставлення різних підходів до вирішення наукової проблеми), а також у вигляді розгорнутої рецензії конкретної наукової роботи. Зміст реферату має відповідати його темі, меті і завданням. Послідовно розкривати всі передбачені планом питання, обґрунтовувати, пояснювати основні положення, підкріплювати їх конкретними прикладами і фактами. Висновки – самостійна частина реферату. У них потрібно висвітлити такі аспекти: • оцінити ступінь досягнення мети і виконання завдань роботи; • перерахувати і стисло охарактеризувати відомі наукові підходи досліджених проблеми, а також виділення нових аспектів, дискусійних питань, що підлягають подальшому вивченню; • визначити, що є цінним у реферованих роботах, що вимагає додаткового аналізу й уточнення, а що викликає сумніви. Обсяг висновків – 1-2 сторінки.
Семінарські заняття	Навчальним планом не передбачені
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі заліку - форма підсумкового контролю, що полягає в

оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу з певної навчальної дисципліни, і складається із зданих залікових змістових модулів, виконаних тестових завдань, ситуаційних робіт, опрацювання завдань робочих зошитів, тематичних рефератів, лабораторних робіт тощо, передбачених робочою навчальною програмою. Залік (диференційований залік) планується за відсутності екзамену.

7. Політика курсу

Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до

https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc

8. Рекомендована література

1. Гіптерс З. В. Культурологічний словник-довідник / З. В. Гіптерс. – К.: Вид. «Професіонал», 2006. – 328 с.
2. Зацепина Н. М. Анализ произведений изобразительного искусства как метод художественно-эстетического образования будущих учителей начальной школы. Диск. канд. пед. наук / Наталья Михайловна Зацепина. – М., 2000. – 181 с.
3. Кириченко О. Міждисциплінарний підхід до аналізу художніх творів у навчальному процесі майбутніх учителів образотворчого мистецтва (до постановки проблеми) / О. Кириченко // Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер.: Педагогічні науки. - 2015. - Вип. 139. - С. 69-74.
4. Клековкін О. Ю. Мистецтво: Методологія дослідження: Методичний посібник / Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. — К.: Фенікс, 2017. — 144 с.
5. Кошарний С. Герменевтика // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (голова редколегії) та ін.; Л. В. Озадовська, Н. П. Поліщук (наукові редактори); І. О. Покаржевська (художнє оформлення). — Київ: Абрис, 2002. -742 с.
6. Криволапов М. О. Про мистецтво та художню критику України ХХ століття: Вибрані статті різних років. Книга перша: Формування та розвиток національної мистецької школи і мистецтвознавчої науки в Україні ХХ століття/ Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. — Київ: Видавничий дім А+С, 2006. — 268 с.: іл.
7. Маркітан Л. П. Іконографія // Енциклопедія сучасної України : у 30 т / ред. кол. І. М. Дзюба [та ін.] ; НАН України, НТШ, Координаційне бюро енциклопедії сучасної України НАН України. — К., 2003—2019.
8. Никитина, И. П. Эстетика : учебник для бакалавров / И. П. Никитина. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2016. — 676 с.
9. Основи наукових досліджень : Навчальний посібник / Цехмістрова Г.С. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003.- 240 с.
10. Панофский Э. Смысл и толкование изобразительного искусства. – СПб.: Академический проект, 1999. – 393 с.
11. Плазовська Л. В. Аналіз візуальних творів (цілі, етапи, рівні) в практиці навчання студентів образотворчого мистецтва / Л. В. Плазовська // Наукові записки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія: Педагогічні та історичні науки : [зб. наук. статей] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т

ім. М.П. Драгоманова. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. - Вип. 111. - С. 126-132.3. Крюкова Г. О., Мостовщикова Д. О. Теоретичні основи композиції в образотворчому мистецтві. Матеріали двадцята всеукраїнської практично-пізнавальної інтернет-конференції «Наукове мислення».

12. Полевщикова М. А. Формально-стилистический метод в искусствоведении. Анализ произведений по книге Г. Вельфлина «Основные понятия истории искусства» // Молодой ученый. — 2016. — №27. — С. 810-813.

13. Семашко О. М. Соціологія мистецтва: Навчальний посібник. - 2-ге вид., випр. і доповн. - Львів: "Магнолія плюс", видавець СПД ФО В. М. Піча, 2006. - 244 с.

14. Традиційне і особистісне у мистецтві. Колективне дослідження за матеріалами Четвертих Гончарівських читань / відп. ред. М. Селівачов. - К. : УЦНК —Музей Івана Гончара, 2002. - 423 с. : іл.

15. Яремків М., Кругляк О. Мистецтво: види, жанри. Словник-довідник образотворчих термінів / Михайло Миколайович Яремків, Олег Ярославович Кругляк. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. - 80 с.

Викладач: доцент Сем'яник О.В.

